

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

17 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Nadeja Toma, Petru Moraru,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Fotescu Mihail în numele inculpatului Scutari Serghei, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Ocnița din 26 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 octombrie 2015, în cauza penală în privința lui

Scutari Serghei Alexandru,

născut la 14 iunie 1969, originar și domiciliat în mun. Bălți, str. Suceava, nr. 20, ap. 17,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 14 octombrie 2011 - pînă la 26 decembrie 2013 (instanța de fond);

2. de la 26 februarie 2014 - pînă la 28 octombrie 2015 (instanța de apel);

3. de la 29 ianuarie 2016 - pînă la 17 mai 2016 (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ocnița din 26 decembrie 2013, Scutari Serghei a fost condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a îndeplini o anumită activitate în vederea exercitării funcțiilor autorităților publice sau acțiunilor administrativ de dispoziție ori organizatorico – economice pe un termen de 5 (cinci) ani.

S-a dispus încasarea de la inculpatul Scutari Serghei:

- în beneficiul lui Pașa Victor suma de 88 258, 80 lei;
- în beneficiul lui Valuța Victor suma de 39847,20 lei;
- în beneficiul lui Lazari Anatolie suma de 14364 lei;
- în beneficiul lui Grușevschii Boris suma de 96 016,40 lei;
- în beneficiul lui Lazari Vitalie suma de 113 650 lei;

- în beneficiul lui Cojocari Valentin suma de 9000 lei;
- în beneficiul lui Chișca Mihail suma de 21 648 lei;
- în beneficiul lui Pahomi Teofan suma de 17 402,60 lei;
- în beneficiul lui Lazari Anatolie suma de 16 643,20 lei;
- în beneficiul lui Albu Alexandru suma de 9926,40 lei;

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Scutari Serghei, activînd în funcția de contabil la ÎM „Socelivin” SRL pe parcursul lunii octombrie 2008, urmărind scopul dobîndirii bunurilor altei persoane, prin înșelăciune, convenind cu fiecare proprietar în parte asupra prețului, a colectat semințe de soie:

- de la Pașa Victor la 25.10.2008 – 19 031 kg la prețul de 2,80 lei în sumă de 53.286 lei și la 26.10.2008 - 12 490 kg, la prețul de 2.80 lei pentru 1 kg, în sumă de 34.972 lei; iar în total în sumă de 88.258, 80 lei;

- de la Valuta Victor, la 26.10.2008 - 16 603 kg, la prețul de 2.40 lei pentru 1 kg, în sumă de 39.847,20 lei;

- de la Lazari Anatolie la 26.10.2008 - 5 130 kg, la prețul de 2.80 lei pentru 1 kg, în sumă de 14.364 lei;

- de la Grușevschi Boris la 27.10.2008 - 15 671 kg, la prețul de 2.80 lei pentru 1 kg, în sumă de 43.878,80 lei și la 28.10.2008 - 21 714 kg la prețul de 2.40 lei pentru 1 kg, în sumă de 52.137,60 lei, iar în total în sumă de - 96.016,40 lei;

- de la Lazari Vitalie la 27-28.10.2008 - 42 375 kg, la prețul de 2.80 lei pentru 1 kg, în sumă de 118.650 lei;

- de la Cojocari Valentin, la 30.10.2008 - 3 750 kg, la prețul de 2.40 lei pentru 1 kg, în sumă de 9 000 lei;

- de la Chisea Mihail la 01.11.2008 - 9 020 kg, la prețul de 2.40 lei pentru 1 kg, în sumă de 21.648 lei;

- de la Pahomi Teofan la 01.11.2008 - 7 251 kg, la prețul de 2.40 lei pentru 1 kg, în sumă de 17.402, 60 lei;

- de la Lazari Anatolie, la 27.11.2008 - 5 944 kg, la prețul de 2.80 lei pentru 1 kg, în sumă de 16.643,20 lei;

- de la Albu Alexandru, la 21.11.2008 - 4 136 kg, la prețul de 2.40 lei pentru 1 kg, în sumă de 9 926,40 lei, asigurându-i pe proprietari că se v-a achita pentru soia în cantitate totală de 153 240 kg în sumă totală de 431 756,60 lei după realizarea acesteia.

Potrivit contractului de vânzare - cumpărare nr. 110 din 27 octombrie 2008

încheiat între SRL „Socelivin” și SRL „Rusagroprim”, Scutari Serghei ca reprezentant al vânzătorului, vinde cantitatea de soie achiziționată, iar cumpărătorul, potrivit dispozițiilor bancare nr. 234 din 30.10.2008, nr.471 din 13.11.2008 și nr.46 din 10.12.2008, transferă la contul SRL „Socelivin” sumele de 135 000 lei, 49.113,90 lei și respectiv 72.945,86 lei, cu titlu de plata pentru soia procurată.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost contestată de inculpat care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de achitare argumentând că sentința este neîntemeiată și ilegală, fiind pronunțată în lipsa sa, nefiindu-i înmînată partea motivată a acesteia;

3.1 Împotriva sentinței nominalizate a declarat apel suplimentar avocatul Fotescu Mihail în numele inculpatului, care a solicitat casarea hotărârii contestate cu achitarea persoanei .

În motivarea apelului declarat apelantul a invocat:

- la materialele cauzei lipsesc probe care ar confirma învinuirea înaintată;
- instanța nu a dat nici o apreciere contractului încheiat între SRL „Solcelvin” și GȚ „Pașa Victor” din 12.09.2008, însă acesta confirmă că între părți au existat relații civile;

- versiunea părții vătămate Pașa V. precum că banii transferați în sumă de 50 000 lei și achitați în numerar de 75 000 lei de către SRL „Socelivin” pe contul GȚ „Pașa Victor” au fost achitați pentru alte relații civile care au avut loc anterior, este combătută prin înscrisurile din actele contabile și prin dispoziția de plată din 10.12.2008;

- declarațiile lui Pașa V. urmau a fi apreciate critic, deoarece sunt neveridice și se combat prin materialele cauzei;

- instanța de fond neîntemeiat a respins demersul inculpatului de a fi numită o expertiză contabilă prin ce i-a îngădit dreptul acestuia la apărare și la un proces echitabil;

4. Prin decizia Curții de Apel Bălți din 28 octombrie 2015 apelul declarat a fost respins ca nefondat.

5. În argumentarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat că prima instanță corect în baza probelor cercetate a constatat vina inculpatului în cele incriminate și just a calificat acțiunile acestuia în baza art. 190 alin. (5) Cod penal.

La fel, Colegiul penal a conchis că, prima instanță corect a reținut ca probe

ce confirmă vinovăția inculpatului: - declarațiile părților vătămate Pașa V., Pahomi T., Lazari A., Albu A., Lazari A., Valuța V., Grușevschi B., Chișca M., reprezentanților părților vătămate Lazari V., Cojocari V., Crăciun V. și a martorului Grozdeva Sv.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului privind nerecunoașterea vinovăției, or acestea au fost combătute prin probele prezentate de acuzare și anume: declarațiile părților vătămate din care rezultă, că anume cu Scutari S. s-au înțeles în privința înstrăinării semințelor de soie și anume dînsul urma să se achite pentru producția livrată la SRL „Rusagro-prim”.

La fel, Curtea de Apel a menționat că recipisele eliberate de inculpat pe numele părților vătămate Valuța V. și Lazari V. confirmă faptul că acesta a colectat soia nu numai de la Pașa V. dar și de la alți cetățeni, precum și dovedește că inculpatul așa și nu s-a achitat cu pătimiții pentru soia colectată deși, în recipise s-a obligat să efectueze achitățile pînă în luna noiembrie 2010.

În continuare, instanța de apel a respins versiunea inculpatului că între SRL „Socelivin” și GȚ „Pașa Victor” au avut loc relații civile, or faptul că între aceste două persoane juridice anterior au avut loc relații contractuale nu poate fi reținut în cazul dat, deoarece aceste relații nu au careva tangență cu speța dată, unde obiect de discuție îl constituie colectarea și transmiterea soii atît de Pașa V. cît și de alți alte persoane, care au fost recunoscute ca părți vătămate.

Colegiul penal a respins solicitarea apărării privind aprecierea critică a declarațiilor părții vătămate Pașa V. pe motiv că acestea nu sunt veridice, or Pașa V. fiind audiat a dat declarații sub jurămînt, fiind preîntîmpinat de răspundere penală. Totodată, cele relatate de Pașa V. au fost confirmate și prin declarațiile celorlalte 9 părți vătămate din care cert rezultă că anume cu Scutari S. s-au înțeles în privința prețului și termenului de achitare pentru soia procurată.

În concluzie instanța de apel a relevat, că din declarațiilor tuturor părților vătămate rezultă cert că, soia a fost predată pentru Scutari S., care s-a prezentat ca reprezentant al SRL „Socelivin” și nu pentru Pașa V. Totodată, intenția lui Scutari S. de dobîndire a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere se confirmă prin acțiunile acestuia de inducere în eroare a părților vătămate și neîntocmirea actelor necesare, după cum prevede legislația, precum și neachitarea pentru soia colectată.

6. Împotriva hotărîrilor judecătorești pronunțate a declarat recurs ordinar avocatul Fotescu M. în numele inculpatului, care invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8), 12) Cod de procedură penală, solicită, casarea acestora cu pronunțarea unei hotărîri de achitare.

În argumentarea recursului declarat recurentul a invocat următoarele:

- în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate;

- acuzarea nu a prezentat nici o probă ce ar confirma că Scutari S. a colectat soia de la cele 10 persoane recunoscute părți vătămate;

- concluziile instanței de apel expuse în decizia adoptată sunt declarative;

- în actele cauzei nu se conțin careva probe care ar confirma că suma transferată de SRL „Rsusagro-prim” în contul SRL „Socelivin” a fost însușită de Scutari S.;

- instanțele de fond greșit au reținut ca probe ce confirmă vinovăția inculpatului în comiterea escrocheriei: contractul nr. 110 din 27.10.2008, facturile de expediție și actul detaliat a decontărilor;

- din materialele cauzei rezultă că între GȚ „Pașa V.” și SRL „Socelivin” au existat relații contractuale, iar în urma contractului încheiat la 12.09.2008 primul a rămas dator cu 117 470 lei, sumă care prin hotărîri judecătorești a fost încasată de la GȚ „Pașa V.”;

- învinuirea inculpatului este bazată integral pe declarațiile părții vătămate Pașa V. care pînă în prezent îi este dator SRL „Socelivin” cu mijloace bănești;

- Curtea de Apel neîntemeiat a conchis că sumele transferate de SRL „Socelivin” prin ordinul de plată nr. 1 din 10.12.2008 pe contul GȚ „Pașa Victor” și prin chitanțele nr. 0137 din 02.12.2008 și nr. 0139 din 05.03.2009, nu au tangență la cauza dată, pe motiv că nu sunt confirmate prin originale, or Pașa V. nu a negat primirea sumelor menționate;

- instanța de fond neîntemeiat a respins demersul apărării privind numirea unei expertize contabile, prin ce i-a îngădit dreptul inculpatului la apărare;

- facturile de expediție au fost întocmite de Pașa V., fapt care confirmă că soia a fost colectată de la alte persoane nu de inculpat, dar de către Pașa V., iar ulterior cantitatea colectată a fost transmisă „Socelivin” SRL, care la rîndul său s-a achitat conform contractului încheiat cu GȚ „Pașa Victor”;

- instanța de apel eronat a conchis că prima instanță corect a pus la baza

sentinței de condamnare informația inspectoratului fiscal, privind declararea SRL „Socelivin” ca firmă fantomă, or apărarea a prezentat ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 26.08.2009, prin care s-a constatat în acțiunile SRL „Socelivin” lipsesc elementele constitutive a careva articol din Codul penal, probe care exclud existența SRL „Socelivin” ca firmă fantomă;

- dacă s-ar stabili că SRL „Socelivin” a colectat de la părțile vătămate soia și nu s-a achitat cu aceștia, apare necesitatea de a încasa în ordine civilă costul soii conform contractelor, actelor de achiziție etc., or potrivit art. 1 din protocolul nr. 4 CEDO, nimeni nu poate fi privat de libertate pentru singurul motiv că nu este în stare să execute o obligație contractuală.

7. În conformitate cu prevederile art.431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de avocatul Fotescu M. în numele inculpatului, menționând că recurentul nu a argumentat cu indicarea problemelor de drept în ce constă ilegalitatea hotărârii contestate, solicitând reaprecierea probelor, însă în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, nu se regăsește un asemenea temei pentru recurs.

7.2 Referință asupra recursului ordinar declarat a depus și avocata Procopciuc A. în numele părților vătămate, care și-a exprimat dezacordul cu argumentele invocate de partea apărării menționând că, apărarea în recurs a invocat aceleași argumente care au fost menționate în instanța de apel asupra căroră instanța ierarhic inferioară s-a pronunțat argumentat și just a conchis că acestea urmează a fi respinse ca nefondate.

8. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurenți și este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Avocatul Fotescu M. în numele inculpatului, a invocat în recursul declarat ca temei de drept pct. 8) și 12) alin.(1) al art. 427 Cod de procedură penală.

Potrivit pct. 8) și 12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, hotărârile

instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile comise de instanțele de fond și de apel când nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul constată că nici unul din temeiurile, la care se referă autorul recursului, nu sînt aplicabile din punct de vedere al prezentelor erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Din textul deciziei recurate rezultă că instanța de apel și-a motivat soluția adoptată în sensul oferirii răspunsurilor la motivele apelului declarat de apărare. În astfel de circumstanțe Colegiul relevă că în recursul declarat avocatul nu specifică care este eroarea de drept comisă de instanța de apel, în ce constă esența acesteia, dînsul, de fapt, nu este de acord cu aprecierea dată de către instanțele de fond probelor cercetate pe parcursul ședințelor de judecată.

Studiind materialele cauzei, instanța de recurs relevă, că probele prezentate în sprijinul învinuirii, care au fost verificate și cercetate în cadrul examinării cauzei de către instanța de apel, dovedesc cu certitudine vinovăția lui Scutari S. în săvîrșirea infracțiunii imputate.

Așadar, analizînd decizia recurată, Colegiul lărgit constată, că instanța de apel, examinînd apelurile inculpatului și avocatului acestuia, a supus unei cercetări suplimentare și minuțioase toate probele administrate la dosar, inclusiv a audiat suplimentar părțile vătămate, a verificat și cercetat actele cauzei, care, fiind coroborate cu înscrisurile anexate la dosar și cu celelalte probe, au permis instanței de apel de a conchide că vina inculpatului Scutari S. în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal, este dovedită. Argumentele avocatului Fotescu M., precum că instanța de apel a apreciat incorect și unilateral probele administrate în cauză nu au nici un suport legal.

Din conținutul hotărîrii judecătorești rezultă că această concluzie s-a tras, avînd în vedere declarațiile părților vătămate Pahome T., Lazari A.I., Albu A., Lazari A.T., Valuța V., Grușevschi B., Chișca M., Pașa V., reprezentantul succesorului părții vătămate Lazari V. avocatul Capmoale N., reprezentantul părții vătămate Cojocari V., Crăciun V., din care rezultă că toate negocierile privind prețul de achiziție pentru soia și termenul de achitare au fost duse de către fiecare pătimit în parte anume cu Scutari S.; recipisele eliberate de Scutari S. pe numele părților vătămate Valuța V. și Lazari V. (f.d.156-157, vol. I) potrivit cărora primul s-a obligat să le achite plata pentru soia colectată.

Colegiul menționează, că instanța de apel a făcut o analiză amplă a probelor acumulate pe cauză, acestea fiind apreciere la justa lor valoare, iar concluziile făcute de instanțele de fond și apel rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

Totodată, Curtea de Apel întemeiat a respins afirmația apărării precum că în acțiunile lui Scutari S. lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate.

În acest context instanța de recurs menționează că în acțiunile lui Scutari S., se regăsesc elementele laturii obiective a componenței de infracțiune prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal și anume escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune sau abuz de încredere în proporții deosebit de mari .

Astfel, latura obiectivă a escrocheriei se exprimă prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune sau abuz de încredere.

La acest capitol Colegiul ține să menționeze, că abuzul de încredere are la bază relațiile interpersonale stabilite între făptuitor și victimă, care la rîndul lor au în suport - relații de prietenie, de serviciu, *de afaceri* etc., care, cunoscînd o anumită evoluție și avînd amprenta încrederii, sunt exploatate cu re-credință de potențialul escroc la realizarea rezoluției infracționale.

Așadar, analizînd acțiunile inculpatului pe fiecare episod incriminat Colegiul conchide că acesta prin intermediul înșelăciunii în unele cazuri, și anume (Pahome T., Lazari A.I., Albu A., Lazari A.T., Valuța V., Grușevschi B., Chișca M., Lazari V., Cojocari V.,) iar în altele prin intermediul abuzului de încredere cum a fost în cazul lui (Pașa V.,) a exercitat o influență psihică asupra conștiinței și voinței victimelor, determinîndu-le pe acestea să transmită benevol bunurile (soia) eronat considerînd că Scutari S., care s-a prezentat ca fiind reprezentantul SRL „Socelvin” într-un termen restrîns aproximativ o săptămînă se va achita pentru soia colectată.

Prin *înșelăciune* în sensul art. 190 Cod penal se înțelege – dezinformarea conștientă a victimei, astfel, inculpatul conștient le-a promis părților vătămate un preț mai mare pentru soia decît cel colectat de alte întreprinderi sau persoane, și anume în unele cazuri 2,40 lei, iar în altele 2, 80 lei pentru 1 kg.,- fapt confirmat prin declarațiile părții vătămate Grușevschi B., Lazari A.T., Valuța V. precum și prin procesul-verbal de confruntare între învinuitul Scutari S. și Lazari V. (f.d.50, 55, 100, vol. I). Astfel, acest fapt i-a determinat pe

pătimiți de a preda soia anume lui Scutari S. fiind de acord și cu condițiile impuse de acesta referitor la achitarea ulterioară pentru producția predată, care urma a fi efectuată mai târziu, peste 7-10 zile.

Totodată, acțiunile întreprinse de inculpat, la fel confirmă că acesta de la bun început a avut intenția de a dobândi ilicit bunurile părților vătămate fără a le achita plata pentru semințele de soia.

În argumentarea acestei concluzii Colegiul lărgit reține următoarele:

Potrivit depozițiilor părților vătămate, precum și recipiselor eliberate de Scutari S., prețul care inculpatul l-a promis că îl va achita pentru 1 kg. de soia pătimiților era de 2,40 lei în unele cazuri și 2,80 lei în altele. Potrivit contractului de vânzare-cumpărare nr.110 din 27.10.2010 „Socelvin” SRL a înstrăinat SRL „Rusagro-Prim” semințe de soia la preț de 2,80 lei pentru 1 kg.

Prin urmare, reieșind din aceste constatări, Colegiul relevă, chiar dacă inculpatul a intenționat să achite părților vătămate plata pentru soia procurată (după cum susține apărarea), acesta rămînea în pierdere, deoarece dînsul le-a promis pătimiților achitarea 2,4 lei-2,8 lei pentru 1 kg de soia colectată și a vîndut-o la prețul de 2,8 lei, în condițiile în care potrivit declarațiilor inculpatului și borderoului de intrări (f.d.13, vol. I) pentru soia depozitată la elevator Scutari S. a suportat cheltuieli suplimentare pentru serviciile de primire, urcare și curățire a soiului în sumă de 30 332,64 lei.

În consecință, Colegiul lărgit conchide, că prin cele menționate mai sus se demonstrează caracterul irealizabil al angajamentului asumat de către Scutari S. față de părțile vătămate și intenția acestuia cu privire la dobîndirea bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere.

Alegațiile apărării referitor la faptul că acuzarea nu a prezentat nici o probă care ar confirma că Scutari S. a colectat soia de la 10 persoane recunoscute părți vătămate în prezenta cauză sunt neîntemeiate, or după cum s-a menționat mai sus toate părțile vătămate au indicat că au negociat cu Scutari S. ca reprezentant al SRL „Socelvin” referitor la prețul și termenul de achitare pentru semințele de soia, care au fost transportate de către primii la elevatorul de la Cupcini.

De rînd cu depozițiile părților vătămate Colegiul reține ca probe ce confirmă faptul că inculpatul a colectat de la persoanele date produsele de soia și nu a achitat plata pentru acestea sunt și recipisele eliberate de Scutari S. pe numele părților vătămate Valuța V. și Lazari V. (f.d.156-157, vol. I).

Argumentele avocatului Fotescu M. precum că concluziile instanței de apel expuse în decizia adoptată sunt declarative Colegiul lărgit le respinge, or instanța ierarhic inferioară și-a argumentat riguros soluția adoptată, indicînd în mod expres din care considerent a ajuns la această concluzie.

Cît privește afirmația că în actele cauzei nu se conțin careva probe care ar confirma că suma transferată de SRL „Rusagro-Prim” în contul SRL „Socelivin” a fost însușită de Scutari S., Colegiul relevă, că în speță inculpatul nu a fost învinuit că a însușit careva sume bănești transferate de SRL „Rusagro-Prim”, dar pentru faptul că prin înșelăciune a dobîndit bunurie (semințe de soia) de la cet. Pahome T., Lazari A.I., Albu A., Lazari A.T., Valuța V., Grușevschi B., Chișca M., Lazari V., Cojocari V., Pașa V. neachitîndu-le acestora plata promisă.

Alegațiile recurentului referitor la faptul că între GȚ „Pașa V.” și SRL „Socelivin” au existat relații contractuale, iar în urma contractului încheiat la 12.09.2008 primul a rămas dator cu 117 470 lei, sumă care prin hotărîri judecătorești a fost încasată de la GȚ „Pașa V.”, se resping ca neîntemeiate și declarative, or potrivit încheierii Judecătoriei Ocnița din 09 iulie 2015, cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Socelvin” împotriva G.Ț. „Pașa Victor” privind încasarea datoriei a fost restituită reclamantului (f.d.220-221, vol. V). Prin urmare, aceasta nu a fost examinată, astfel că nu există o hotărîre judecătorească definitivă în acest sens.

Un alt motiv invocat, este netemeinicia concluziilor instanțelor de fond că sumele transferate de SRL „Socelivin” prin ordinul de plată nr. 1 din 10.12.2008 și prin chitanțele nr. 0137 din 02.12.2008 și nr. 0139 din 05.03.2009 pe contul GȚ „Pașa Victor”, nu au tangență la cauza dată, deoarece Pașa V. nu a negat primirea sumelor menționate. Colegiul constată că, concluzia instanțelor ierarhic inferioare la acest capitol este întemeiată, iar faptul că Pașa V. nu a negat primirea acestor sume de bani nu echivalează cu onorarea obligațiilor asumate de Scutari S. față de celelalte 9 părți vătămate de la care a colectat semințele de soie, or Pașa V. a concretizat că a primit sumele de bani indicate, însă acestea au fost transferate pentru alte produse agricole (mere) pe care anterior le-a transmis inculpatului pentru realizare.

Totodată, Colegiul lărgit consideră că concluzia instanțelor de fond referitor la faptul că contractul între SRL „Socelvin” și G.Ț. „Pașa Victor” a fost încheiat fictiv, la insistența inculpatului, cu mult mai tîrziu decît data indicată

în contract, este justă și întemeiată, ce rezultă din declarațiile părții vătămate Pașa V. care a relatat că Scutari S. a insistat la încheierea acestui contract pentru a putea exporta semințele de soia colectate. Declarațiile lui Pașa V. au fost confirmate și prin depozițiile celorlalte părți vătămate, din care rezultă că aceștia au aflat despre faptul că Scutari S. colectează semințe de soie abia în lunile octombrie-noiembrie a anului 2008. Tot aici, Colegiul reține și depozițiile lui Scutari S. date în calitate de învinuit, care a declarat "În aceeași perioadă, aproximativ în luna octombrie 2008 Pașa V. m-a rugat să iau la păstrare și să realizez soia" (f.d.202-verso, vol. I).

Ținând cont de cele menționate, Colegiul consideră, că în speță cu certitudine s-a demonstrat că contractul nr.01/0908 a fost semnat mult mai târziu decât data indicată și poartă un caracter fictiv, fiind întocmit la propunerea lui Scutari S. cu scopul de a da acțiunilor sale un caracter „legitim” precum și cu scopul de-a putea înstrăina producția agricolă colectată.

Afirmația precum că instanța de fond neîntemeiat a respins demersul apărării privind numirea unei expertize contabile, prin ce i-a îngădit dreptul inculpatului la apărare la fel urmează a fi respinsă, or în încheierea din 17.01.2012 privind respingerea demersului apărării instanța și-a argumentat clar soluția adoptată. Analizând încheierea nominalizată Colegiul lărgit conchide că prin respingerea acestui demers nu a fost încălcat dreptul inculpatului la apărare și la un proces echitabil.

Alegațiile recurentului precum că soia a fost colectată de la părțile vătămate de către Pașa V. care ulterior a transmis-o „Socelivin” SRL, care la rîndul său s-a achitat conform contractului încheiat cu GȚ „Pașa Victor” Colegiul penal le respinge ca neîntemeiate și declarative, care se combat prin probele prezentate de partea acuzării, or toate părțile vătămate au declarat că au predat soia anume pentru Scutari S. și anume cu acesta au convenit asupra prețului și termenului în care dînsul urma să achite plata pentru producția agricolă. Tot aici, Colegiul reține și declarațiile inculpatului date în calitate de bănuț și învinuit din care rezultă că acesta recunoaște că a colectat de la părțile vătămate semințe de soie, dar nu s-a achitat pentru marfa colectată, deoarece a procurat altă producție (f.d.181, 202-203, vol. I).

Cu privire la afirmația că prin ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 26.08.2009 s-a constatat că în acțiunile SRL „Socelivin” lipsesc elementele constitutive a vreunei infracțiuni, și faptul dat în opinia apărării exclude

existența acestei întreprinderi ca firmă fantomă, Colegiul lărgit relevă următoarele. Potrivit ordonanței nominalizate s-a constatat că SRL „Socelivin” *a admis mai multe încălcări fiscale*, însă aceasta nu poate fi atrasă la răspundere penală din simplul motiv că, **deși suma impozitelor și TVA au fost diminuate, aceasta nu depășește suma de 50 000 lei – element obligatoriu a infracțiunii de evaziune fiscală** (118-119, vol.5).

Trimiterile recurentului la art. 1, Protocolul nr. 4 CEDO, la fel nu pot fi reținute, or în sensul acestei norme, persoana nu poate fi privată de libertate în cazul în care se va demonstra că la momentul asumării anumitor obligațiuni cât și pe parcurs acesta a întreprins măsuri reale pentru a-și onora obligațiunile contractuale, însă aceste prevederi nu pot fi atribuite la cazul lui Scutari S.

Instanța menționează că, în cazul când una din părți, asumându-și angajamente, nu a întreprins măsuri și nu are nici dorință să le execute (în prealabil fiindu-i transmise bunuri de cealaltă parte, care astfel își pierde dreptul de proprietate asupra lor), este necesară intervenția legii penale.

Astfel, în esență, delimitarea escrocheriei de încălcarea normelor de drept civile se face luându-se în considerație două aspecte de maximă importanță: *atitudinea făptuitorului față de faptul transmiterii lui a bunurilor și prezența disponibilității efective a făptuitorului de a-și executa angajamentele*. Aceste două aspecte sunt puse la baza circumstanțelor care trebuie cercetate în vederea constatării lipsei sau prezenței scopului de cupiditate.

Totodată, instanța de recurs remarcă că recursul repetă textul apelurilor și argumentele expuse de recurent au fost anterior invocate în apel. Lecturînd textul deciziei instanței de apel, se constată că instanța de apel a examinat prezenta cauza penală fără careva abateri de la normele de procedură și corect a apreciat probele cercetate sub toate aspectele, iar în hotărârea adoptată a realizat o justă interpretare și aplicare a normelor de procedură penală, decizia adoptată fiind legală, întemeiată și riguros argumentată, faptelor comise de inculpat li s-a dat o încadrare juridică corectă, *motivarea soluției fiind bazată pe probele administrate în cadrul procesului penal și verificate în ședința de judecată a instanței de apel*, pedeapsa fiind stabilită de instanță argumentat, luându-se în considerare prevederile legale ce reglementează acest aspect.

În acest context, Colegiul penal consideră că argumentele invocate de către apărător în recursul declarat sunt neîntemeiate, fapt ce impune

incontestabil concluzia de respingere a acestuia ca inadmisibil cu menținerea hotărîrii contestate.

9. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de avocatul Fotescu Mihail în numele inculpatului Scutari Serghei, împotriva deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Bălți din 28 octombrie 2015, în cauza penală în privința lui *Scutari Serghei Alexandru*, cu menținerea hotărîrii contestate.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 16 iunie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Nadejda Toma

Petru Moraru